

Okusirika
Kw'Ebyawandiiki
bwa

Randolph Dunn, omuwandiisi w'ebitabo

Okusirika Kw'Ebyawandiikibwa

Ensonga - Okusirika Kugaana oba Kukkiriza

Akola obutaba na kuyigiriza kwonna kwa Baibuli; (Bible Silence) ziteekawo enkola oba enjigiriza yonna? Tertullian (ca. 150-225) yayigiriza nti "ekintu kyonna ekitayigirizibwa mu Baibuli tekiyinza kukolebwako." Luther yawagira -- "Ekitakontana na Byawandiikibwa kiri ku Byawandiikibwa, n'Ebyawandiikibwa ku byo." Zwingli yanyweza nti ekintu kyonna "ekitalagirwa oba ekitayigirizibwa mu Ndagaano Empya kisaana okugaanibwa awatali bukwakkulizo" ate abalala ne bayigiriza nti ekintu kyonna ekitagaaniddwa kisobola okukolebwa.

Okuddamu

Ebigambo bya Tertullian, Luther ne Zwingli byonna tebiyinza kuba Katonda by'ayagala kuba ndowooza ezikontana. Kya lwatu nti Katonda bw'aba ayogedde, oba awera (avumirira) oba akkiriza (alagira) enkola. Kituufu okugamba nti kyonna ekiragiddwa mu kiragiro kiggyako ekintu ekirala kyonna ekikwatagana n'ekyo ekyalagirwa. Singa kino tekyali kituufu olwo wansi w'Endagaano Empya tewandibaddewo kifo muntu w'ayinza kukola ku bulokozi bwe mu kutya n'okukankana.

Tewali kyandibadde kya mugaso era tewandibaddewo kifo kya kwesiga, kukkiriza oba kwagala. Kino kyandirese obulokozi bw'omuntu okutuukibwako ng'akuuma ebiragiro bye byonna mu ngeri etuukiridde, n'okubeera ng'endagaano enkadde mu kukuuma ebyetaago byayo.

Leero, okufaananako n'ennaku za "bataata b'ekkanisa" abantu bangi bakkiriziganya ne Tertullian ate abalala tebakkiriziganya. Endowooza zombi ezikontana teziyinza kuba ntuufu mu ngeri ey'ensonga. Okwegendereza okunene kulina okukolebwa mu kunoonyereza, okwekenneenya n'okusalawo ku Katonda by'alaga oba by'atalambika.

Ebyokulabirako bino wammanga birina okuyamba okunyonnyola enjawulo mu kwetaaga, okuwera oba okusirika.

1. Weekole eryato ery'omuti gwa gopher (cypress) ... kati Nuuwa yakola buli kimu nga Katonda bwe yamulagira. (Olubereberye 7:14, 22) Kiki ekyandibadde ekikyamu mu kukozeza omuti?

Katonda yalambikakale Nuuwa n'azimba eryato ery'omuti Katonda gwe yalambika. Tewali kika kirala kyali kisobola kukozezebwa.

2. Mukama yayogera ne Musa ... ye (Alooni) alina okutwala ekibaane ekijjudde amanda agookya okuva ku kyoto mu maaso ga Mukama ... Batabani ba Alooni Nadabu ne Abiku baatwala ebyoto byabwe, ne bateeka omuliro, omuliro ogutava ku kyoto nga Katonda bwe yali ayagala, mu byo ne bongerako obubaane era ne bawayo omuliro ogutakirizibwa, oba ogw'ekyewuunyo, mu maaso ga Mukama ekikontana n'ekiragiro kye. (Eby'Abaleevi 16:12, 10:1) Lwaki Nadabu & Abiku baavumirira?

Nadabu ne Abiku buli omu yateeka omuliro mu bibya byabwe eby'obubaane ne babiteekako obubaane, nga tebakkirizibwa, so si muliro ogwalagirwa. Katonda yalambika nti amanda ag'omuliro ag'ebintu eby'okwokya obubaane gaali gagenda kuva ku kyoto mu maaso ga Mukama.

3. Pawulo yafuna okwolesebwa ng'omusajja ow'e Makedoni ayimiridde ng'amusaba nti "Jjangu e Makedoni otuyambe." ... Okuva e Tulowa twasitula okugenda ku nnyanja ne tusaabala ... twagenda e Firipi, ettundutundu ly'Abaruumi era ekibuga ekikulembede mu disitulikiti eyo eya Makedoni. (Bik. 16:9, 11-12) Pawulo yandisobodde okugenda e Makedoni mu ngeri endala okuggyako okusaabala amaato?

Pawulo yasaabala okuva e Tulowa okutuuka e Makedoni Katonda teyalambika ngeri ya kugenda [tewali kyayogerwa kale Baibuli yasirika] kale engeri yonna ey'entambula yali ekkirizibwa era tewali yali ekugirwa. Naye yali yeetaagibwa okugenda.

4. "Buli akkiriza n'abatizibwa alirokolebwa" (Makko 16:15).

"Mugolokoke obatize, munaabe ebibi byammwe, nga mukoooola erinnya lye" (Ebikolwa 22:16).

Peetero yagamba nti "...Obugumiikiriza bwa Katonda bwalindirira mu nnaku za Nuuwa, ng'eryato litegekebwa, nga mu kino abantu abatono, kwe kugamba, abantu munaana, baleetebwa bulungi nga bayita mu mazzi."...Okubatiza, okukwatagana n'ekyo, kati kukulokola, si ng'okuggya obucaafu mu mubiri wabula ng'okujulira Katonda olw'omuntu ow'omunda omulungi, okuyita mu kuzuukira kwa Yesu Kristo." (1 Peetero 3:21) Lwaki abaana abawere oba abaana basaanidde okubatizibwa oba tebasaanidde kubatizibwa?

Okubatiza abaana abawere kumaze emyaka mingi. Abakulembeze b'ennongoosereza ez'amaanyi n'aba Restorationists baakigaana nga bwe kitakkirizibwa mu Baibuli. Katonda yaggyako okubatizibwa kwabwe ng'alaga nti abakkiriza baalina okubatizibwa nga bwe bakoowoola Katonda; kwe kugamba, okwegayirira Katonda asonyiwe ng'ofiira mu bulamu obw'ekibi, n'okuziikibwa mu Kristo, olw'okunnyika, okubatizibwa.

Mu bufunzi:

Katonda bw'ayogera, yeetaaga omuntu okukola ekikolwa ekimu oba okwewala okukola ekikolwa ekimu.

Bw'aba tannayogera omuntu alina okusalawo okusinziira ku kutegeera kwe Katonda by'ayagala nga tatyoboola muntu waabwe ow'omunda. Okutegeera kwe kuyinza okubaamu obuzibu olw'obutasoma, obunafu bw'omuntu, ekika ky'okusosola oba olw'okwekulembeza; okugeza, ettutumu, obugagga, ekitiibwa, mu maaso g'okwagala okusanyusa Katonda.

Tewali n'omu alina okutegeera okutuukiridde ku Katonda by'ayagala; singa yakikola, yandibadde Katonda. Mu butuufu, omuntu gy'akoma okusoma emikisa gy'okuddamu okutunula, okukyusa oba okukyusa okutuuka ku kigero ekimu okutegeera okwasooka. Bw'etyo bwe butonde bw'okufuna okumanya.

Yesu yagamba abayigirizwa be nti "Kaakano njenda eri oyo eyantuma, naye tewali n'omu ku mmwe ambuuzwa nti Mugenda wa?" Kubanga nabyogeredde bino, mujjude ennaku obutuukirivu, kubanga njenda eri Kitange, gye mutayinza kundaba, era ku bikwata ku musango, kubanga kaakano omulangira w'ensi ayimiridde ng'asaliddwa omusango, okusinga bwe muyinza okugumiikiriza" (Yokaana 16:5-12).

Pawulo yawandiikira Abakkolinso nti “Ab’oluganda, saasobola kubayita nga ab’omwoyo wabula ng’ab’ensi — abaana abawere mu Kristo. Nabawa amata, so si mmere nkalu, kubanga temwali temunnaba kwetegekera 10:17)

N’olwekyo, ng’okumanya kw’omuntu bwe kweyongera n’okukkiriza kwe kulina okweyongera, era okukkiriza n’okumanya bwe byeyongera okutegeera kw’omuntu kukyuka.

Abatume baalabula ku kiseera abantu lwe bandivudde ku njigiriza ennungi ne bagoberera bye baagala. Kino kyeyolekera mu bbaluwa Yokaana ze yawandiikira amakanisa g’omu Asiya.

Mu myaka egyaddirira omulembe gw’abatume (oluvannyuma lw’omwaka 100 AD) ebiwandiiiko bya “bakitaffe b’ekkanisa” byatandika okugoberera endowooza zaabwe nga byesigamiziddwa ku nkomerero enkyamu ku kusirika kwa Baibuli ekiteetaagisa wadde okuwera kikolwa. Emyaka bwe gyagenda giyitawo enjigiriza zaabwe n’enkola zaabwe byafuuka bibi nnyo oba eby’obuli bw’enguzi ne kiba nti abamanyi ba Baibuli Abakatuliki baagaana enkola n’enjigiriza z’Eklezia Katolika nga bateeka obulamu n’okubeezaawo obulamu bwabwe mu kabi. Abamu baali baagala kulongoosa bimu ku bikolwa ebibi byokka mu kifo ky’okudda ddala mu Baibuli olw’enjigiriza n’enkola zonna.

Oyinda okusanga emisomo gino wammanga egya thebiblewayonline.com nga ginyuma

- Enjigiriza & Enkola oluvannyuma lw’okuzuukira kwa Kristo
- Okukunganya n’okuvvuunula Baibuli

Ebiteeso:

1. Obulokozi bw’omuntu tebulina kubeera mu kutaputa kw’omulala okw’obuntu. Balina okuba abanyiikivu mu kuyiga Ekigambo kya Katonda basobole okutuuka ku kutegeera kwabwe.
2. Katonda bw’ayogera, yeetaaga oba agaana ekikolwa.
3. Omuntu gy’akoma okusoma emikisa gy’akoma okuddamu okutunula, oba okukyusa okutegeera okwasooka; bwe butyo bwe butonde bw’okufuna okumanya.
4. Okutaputa kw’omuntu ku bubwe ku byawandiikibwa nga tewali kintu kyonna kirambikiddwa tekulina kukakibwa ku balala ng’okugezesebwa kw’okussa ekimu. Katonda y’ateeka omuntu mu Kristo ne mu kussa ekimu kwe.
5. Abatume baalabula nti abantu bajja kuva ku njigiriza ennungi ne bagoberera bye baagala.

Ekibuuzo

Baibuli Okusirika ku njigiriza oba enjigiriza

- a. ___ Kyetaaga okusomesa okukkirizibwa
- b. ___ Alemesa enjigiriza okukkirizibwa oba okukolebwa
- c. ___ Akkiriza okukkiriza n’okukola awatali kutyoboola muntu wa muntu ow’omunda

